

ชื่อเรื่อง : ประวัติ แนวคิดและอิทธิพลต่อสังคมมุสลิมในจังหวัดพัทลุง

Shi'ah :History Ideas and Influence on Muslim Society in Pattalung Province

อะหมัด อีสัน

Ahmad Isan

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Arts Thesis in Islamic Studies

Prince of Songkla University

2547

ชื่อวิทยานิพนธ์	ชีอะฮฺ : ประวัติ แนวคิดและอิทธิพลต่อสังคมมุสลิมในจังหวัดพัทลุง
ผู้เขียน	นายอะหมัด อีสัน
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาประวัติความเป็นมาและอิทธิพลของลัทธิชีอะฮฺ ที่มีต่อสังคมมุสลิมในจังหวัดพัทลุง วิธีวิจัยในครั้งนี้ ได้ยึดเอกสารและการบรรยายเป็นสำคัญ ประกอบกับการสอบถาม สัมภาษณ์ และสังเกตในพื้นที่เป้าหมาย

จากการวิจัยพบว่า ชีอะฮฺเป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ประวัติศาสตร์ คือหลังจากท่านนบีมุฮัมมัดคือลัลลอฮฺอะลัยฮิวะซัลลัมได้เสียชีวิตลง ก่อตัวจากความนิยมเลื่อมใสของบรรดาเศาะฮาบะฮฺกลุ่มหนึ่งที่มีต่อท่านอะลี อิบனுบีฏอลิบ และเห็นว่าท่านอะลี คือบุคคลที่คู่ควรที่สุดสำหรับตำแหน่งเคาะลีฟะฮฺหลังจากท่านนบี กระแสดังกล่าวเดิมทีเป็นแค่เพียงความนิยมส่วนบุคคลของชนกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่เมื่อเสียงของคณะผู้เลือกสรร(คณะชูรอ)ส่วนใหญ่ของมวลมุสลิมสมัยนั้นมีมติเลือกท่านอับดุล อิบนูบิฏอฮาฟะฮฺเป็นผู้นำ กระแสดังกล่าวนี้ก็เลือนลางไป โดยทุกคนต่างให้การยอมรับและอยู่ภายใต้การนำของเคาะลีฟะฮฺท่านเดียวกันอย่างเป็นทางการตลอดเรื่อยมา จนกระทั่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ท่านอุษมาน อิบนูอัฟฟานผู้เป็นเคาะลีฟะฮฺท่านที่ 3 ถูกลอบสังหารเสียชีวิตอย่างน่าอนาถ และเมื่อท่านอะลี อิบนูบิฏอลิบขึ้นมารับตำแหน่งเคาะลีฟะฮฺท่านที่ 4 ต่อจากนั้น แต่ก็มีอาจจัดการนำตัวฆาตกรลึกลับนั้นมาลงโทษได้เป็นสาเหตุทำให้ท่านมุอาวียะฮฺ อิบนูมูฮัฟฟานไม่พอใจจนกลายเป็นความแตกแยกและนำไปสู่การรบพุ่งต่อกันระหว่างกำลังมุสลิมด้วยกัน 2 ฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่งเรียกว่าชีอะฮฺอะลี และฝ่ายหนึ่งเรียกว่าชีอะฮฺมุอาวียะฮฺ ซึ่งจากการสู้รบกันเองทั้ง 2 ครั้ง คือสมรภูมิตีฟีน (ค.ศ.657)และสมรภูมินะรอวาน (ค.ศ.658)ทำให้บรรดาเศาะฮาบะฮฺต้องเสียชีวิตไปเป็นจำนวนมากมาย

ต่อมาท่านอะลี อิบนูบิฏอลิบก็ถูกลอบสังหารเสียชีวิตอีกคนโดยน้ำมือของกลุ่มเคาะวาริจญ์ ท่านอัล-หะซัน บุตรชายก็ได้รับเลือกเป็นผู้นำแทน แต่เป็นอยู่ไม่นานก็สละตำแหน่งให้แก่มุอาวียะฮฺ อิบนูมูฮัฟฟาน เป็นผลให้ภาพแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันของบรรดามุสลิมสมัยนั้นได้กลับคืนมาอีกครั้ง แต่ไม่นานความเลวร้ายก็ได้ประทุขึ้นมาอีกเมื่อท่านอัล-หุเซนถูกฆ่าตายอย่างโหดเหี้ยม เมื่อคริสต์ศักราช 680 ณ แผ่นดินกัรบะลาอฺในประเทศอิรัก และบรรดาสมาชิกครอบครัวของท่านถูกปฏิบัติอย่างทารุณ อันเป็นเหตุให้ความรู้สึกนิยมต่อเชื้อสายของอะลี